

Raadsnota

Raadsvergadering d.d.: 11 mei 2014

Agenda nr: 5

Onderwerp: Jaarverslag Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten/RMC Maastricht en Mergelland
2013-2014

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Op basis van artikel 25, lid 1 van de Leerplichtwet 1969, is het college van burgemeester en wethouders verplicht, jaarlijks aan uw raad verslag uit te brengen over het in het afgesloten schooljaar in de gemeente gevoerde beleid, inzake handhaving van de leerplicht (LP), de kwalificatieplicht (16-18 jaar) en de resultaten daarvan. Tevens wordt in het jaarverslag een overzicht gegeven van de Regionale Meld en Coördinatiefunctie (RMC) gericht op het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten.

Bijgevoegd is het Jaarverslag LP/RMC over het schooljaar 2013-2014. De gepresenteerde cijfers betreffen het werkgebied van het Regionaal Bureau Leerplicht en RMC (verder bureau VSV) tenzij anders aangegeven.

Het aantal geregistreerde jongeren in de leerlingenadministratie in de gemeenten van Maastricht en Heuvelland in 2012-2013 bedroeg 42.941. Dit jaar zijn er 42.555 jongeren opgenomen in de administratie. Dit betekent een daling met 368 ten opzichte van het vorig verslagjaar.

Het percentage voortijdige schoolverlaters (verder VSV) zonder startkwalificatie (afgezet tegen het totaal aantal leerlingen) is in de subregio's Maastricht, Heerlen en Sittard (Regio 39 Zuid Limburg) stabiel gebleven op 2,2% (voorlopige cijfers OCW).

Ruim de helft van de VSV-ers is door inspanningen van het Bureau VSV en de sociale - en onderwijspartners, teruggeleid naar school en/of werk. Deze partners hebben daartoe ook samen een convenant gesloten met het Rijk (2012-2015) om de landelijke doelstelling te halen van minder dan 25.000 vroegtijdig schoolverlaters. De minister heeft op 9 januari 2015 per brief laten weten dat de convenant met een schooljaar wordt verlengd tot 2016.

De scholen voor voortgezet onderwijs (VO) en de regionale opleidingscentra (ROC's) melden de in- en uitschrijvingen en het schoolverzuim via het landelijk ingerichte verzuimloket van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) in Groningen. Door de administratieve aansluiting (alleen in- en uitschrijvingen) en rechtstreekse koppeling van de leerlingengegevens DUO met onze Leerplicht/RMC-administratie, beschikken wij over dezelfde gegevens. Aangezien alle scholen nu hun in- én uitschrijvingen melden aan DUO en wij onze administratie hebben gekoppeld aan DUO, is er sprake van een sluitend administratief systeem.

De inspanningen van onze partners en het Bureau VSV om het aantal VSV-ers terug te dringen worden aangetoond in "het percentage VSV". Dat loopt ieder jaar conform het ingezette beleid terug. Om die reden geven wij het jaarverslag de titel mee: 'Geen kind kan gemist worden' waarmee de opdracht en gezamenlijke inspanning van het Onderwijs, Sociale partners en het Bureau VSV tot uitdrukking wordt gebracht.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Op basis van artikel 25, lid 1 van de Leerplichtwet 1969, is het college van burgemeester en wethouders verplicht, jaarlijks aan uw raad verslag uit te brengen over het in het afgesloten schooljaar in de gemeente gevoerde beleid, inzake handhaving van de leerplicht (LP), de kwalificatieplicht (16-18 jaar) en de resultaten daarvan.

3. Relatie met bestaand beleid

- De leerplicht en RMC-functie.
Het onderwijs en de leerplicht bieden alle jongeren de kans zich te ontplooiën en stellen scholen in staat om ervoor te zorgen dat leerlingen hun talenten optimaal benutten. Slechts handhaven van de Leerplichtwet is daarbij niet voldoende. Door de sluitende aanpak kan worden voorkomen dat jongeren te lang met problemen rondlopen of zonder startkwalificatie de school verlaten. Ongeoorloofd schoolverzuim kan een indicatie zijn voor achterliggende problemen. Het halen van een startkwalificatie is in het belang van de jongeren zelf en in het belang van onze samenleving.
- Het college van burgemeester en wethouders brengt jaarlijks verslag uit aan de raad over het gevoerde Leerplicht- en RMC-beleid van het laatst afgesloten schooljaar.
- Gemeenschappelijke regeling 'Regionale samenwerking Leerplicht en RMC'
Vanaf 1 januari 2004 is de gemeenschappelijke regeling 'Regionale samenwerking Leerplicht en RMC' van kracht. Op basis van deze regeling worden de uitvoerende bevoegdheden met betrekking tot de Leerplicht en RMC-functie van de colleges van Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul uitgeoefend door het college van de gemeente Maastricht. De gemeente Maastricht fungeert in de regeling als centrumgemeente.
- Gemeenschappelijke regeling 'Regionale samenwerking Leerplicht en RMC', artikel 9 en 10.
De centrumgemeente zorgt voor een ontwerpbegroting en jaarrekening. De begroting en jaarrekening worden ter kennisname voorgelegd aan de raden van de afzonderlijke gemeenten.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

De uitvoering van de leerplicht/RMC-taak wordt door de gemeente Maastricht als centrumgemeente van de regio Maastricht-Heuvelland mede uitgevoerd voor de gemeenten Eijsden-Margraten, Meerssen, Gulpen-Wittern, Vaals en Valkenburg aan de Geul.

Leerplicht, RMC en voortijdig schoolverlaten vormen één inhoudelijk geheel en staan voor een integrale 'Aanval op de Uitval' om verzuim en uitval tegen te gaan en vormen een belangrijk deel van het Integrale Jeugdbeleid van de gemeenten.

Speerpunten in dat VSV-beleid zijn:

- verbeteren van de registratie en opbouwen van een monitor;
- verbeteren van de curatie door het realiseren van een sluitende aanpak;
- versterken van preventieve activiteiten o.a. op de schakelmomenten in de schoolloopbaan;
- verminderen van het aantal jongeren dat de school voortijdig verlaat.

Naast de uitvoeringstaak onderhoudt Bureau VSV samen met Beleid & Ontwikkeling (Onderwijs) intensieve contacten met het Rijk, de (centrum)gemeenten en de onderwijspartners in regio 39, Zuid-Limburg, in het kader van de convenantafspraken VSV die zijn gemaakt met de rijksoverheid.

Doel is om in samenspraak preventieve beleidsmaatregelen uit te voeren op scholen die bijdragen aan het terugdringen van voortijdig schoolverlaten. OCW heeft de daarvoor beschikbare middelen (programmageden en middelen plusvoorzieningen overbelaste jongeren) per 1 augustus 2012 structureel gemaakt. De convenant voor de periode 2012-2015 is in maart 2012 ondertekend en de uitvoering van het plan is in volle gang. De minister heeft op 9 januari aangekondigd dat het convenant met een schooljaar (2015-2016) wordt verlengd.

Beleidsmatig stelt de gemeente zich als taak om samenhang te waarborgen tussen de aanpak voorkomen voortijdig schoolverlaten, de decentralisatie van de Jeugdzorg en de toeleiding naar

regulier werk van kwetsbare en overbelaste jongeren (Actieplan Jeugdwerkloosheid/Participatiewet) en haakt daarbij aan bij beleidsmatige ontwikkelingen in het onderwijs zoals de invoering van de wet Passend Onderwijs, de Wet Kwaliteit VSO en Focus op Vakmanschap.

5. Samenwerking

De meldingen over leerlingen die bij het Bureau VSV binnenkomen, zijn steeds complexer van aard. Van belang is kennis en informatie over jongeren uit te wisselen met andere (hulpverlenende en sociale) partners en overeenstemming te bereiken over de wijze van aanpak. Voorgaande jaren is gestart met geformaliseerde overleggen op verschillende niveaus. Vanwege de overwegend positieve ervaringen, worden deze overleggen voortgezet.

Ambtenaren van het Bureau VSV nemen deel aan:

- * Zorg Advies Team in het onderwijs (ZAT);
- * Leerplicht Casusoverleg (LPCO);
- * Thuiszittersoverleg;
- * Verzuimspeekuren op scholen;
- * Netwerkoverleg risicojongeren;
- * Overleg bij het veiligheidshuis, procesmanagement in het kader van de persoonsgerichte aanpak
- * Expertteam J@W;

(voor een nadere omschrijving wordt verwezen naar bijgaand jaarverslag).

Naar de aard van de problematiek kunnen de frequentie en intensiteit van het overleg verschillen.

5.1 De leerplichtresultaten

Absoluut verzuim

Er is sprake van absoluut verzuim als een leerplichtige niet staat ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling. Het Bureau VSV geeft aan dit type meldingen de hoogste prioriteit. Het absoluut verzuim van leerlingen afkomstig uit Valkenburg aan de Geul is net als vorig jaar 0.

Relatief verzuim

Van relatief schoolverzuim is sprake als een bij een school of onderwijsinstelling ingeschreven leerplichtige leerling zonder geldige reden heeft verzuimd. De scholen hebben 602 leerplichtigen gemeld voor relatief schoolverzuim. Bij 48 leerlingen was er sprake van verwijtbaar gedrag bij ouders en/of leerling en is proces verbaal opgemaakt (zie ook jaarverslag tabellen 2.2 en 3.2). Het relatief schoolverzuim is in absolute zin en opzichte van vorig jaar licht gestegen van 534 naar 602.

Het relatief verzuim van leerlingen afkomstig uit Valkenburg aan de Geul in de leeftijd 5-12 jaar bedraagt 1 en is dus gedaald ten opzichte van vorig jaar. In de leeftijd 12-18 jaar is het aantal ook gedaald van 37 naar 22.

Geconcludeerd kan worden dat:

- het onderwijsveld meer verzuim meldt sinds de wettelijke verplichting om dit via het verzuimloket te doen. Het melden van het verzuim verloopt voor het VO en MBO via DUO en is eenvoudiger en heeft tot meer verzuimmeldingen geleid. Voor het PO en SO verloopt de melding via de gebruikelijke weg (schriftelijk door de school aan de gemeente).
- Het Bureau Leerplicht intensieve contacten heeft met de scholen en instellingen waardoor een sluitende aanpak is gerealiseerd.

Luxe verzuim

Er is sprake van luxe verzuim als een leerplichtige leerling wordt thuisgehouden i.v.m. een vakantie of uitstapje. Dit type verzuim heeft zich in 6 gevallen voorgedaan. Het ging echter niet om leerlingen uit Valkenburg aan de Geul. Vorig jaar was het totaal aantal 7. In alle gevallen wordt verbaliserend opgetreden.

Preventie en bemiddeling

Het Bureau VSV bemiddelde of kwam in actie in 1234 gevallen waarbij schoolverzuim of aanpak van zorgleerlingen aan de orde was (zie ook jaarverslag tabellen 2.2 en 3.2). Het aantal zorgmeldingen van leerlingen afkomstig uit Valkenburg aan de Geul in de leeftijd 5-12 jaar is gedaald van 12 naar 11. Het aantal zorgleerlingen in de leeftijd 12-18 jaar is verder gedaald van 43 naar 38 dit jaar.

Vrijstelling

Leerplicht behandelde in het schooljaar 2013-2014, 31 aanvragen voor vrijstelling op lichamelijke en psychische gronden en 950 aanvragen voor deelname aan onderwijs in het buitenland. Voor de gemeente Valkenburg zijn de aanvragen voor bezoek school in het buitenland licht gedaald van 37 naar 31 (1 vrijstelling leeftijd 5 t/m 11 jaar en 30 vrijstellingen leeftijd 12 t/m 17 jaar).

De leerlingenadministratie

De leerlingenadministratie omvat 24.305 leerplichtige leerlingen in de regio M-H waarvan bekend is waar zij zijn ingeschreven en/of zij een vrijstelling hebben. Voor de exacte opname van gegevens in onze administratie zijn we afhankelijk van een tijdige en volledige aanlevering van GBA gegevens uit de omliggende gemeenten (nieuwe vestigers en nieuw geboren). De leerlingen die ingeschreven zijn op een school worden via DUO aan ons gemeld. Dat systeem is sluitend.

Verder worden van alle meldingen of incidenten en aanvragen geautomatiseerde leerlingendossiers bijgehouden. De meldingen die bij het Bureau VSV binnenkomen zijn onder te verdelen in twee groepen meldingen:

- meldingen waarbij een preventieve actie van leerplicht gevraagd wordt (zorgmeldingen) en
- meldingen waarbij relatief verzuim gemeld wordt.

5.2 De RMC resultaten

Aangescherpte meetmethode

Door aanscherping van de meetmethodes is voortaan nóg scherper in beeld te brengen welke jongeren daadwerkelijk zijn uitgevallen. Hierdoor kunnen scholen en gemeenten gericht te werk gaan en worden ruim 4.000 eerder onterecht getelde jongeren niet langer aangemerkt als voortijdig schoolverlater. Het gaat bijvoorbeeld om jongeren met een vrijstelling van de Leerplichtwet, jongeren die overstappen van regulier naar erkend particulier onderwijs en mbo-1 gediplomeerden met een baan. Het schooljaar 2012/2013 was het effect voor het eerst terug te zien in de cijfers. Deze aanscherping heeft een zo gunstig effect op de cijfers in de regio 39 dat daardoor het percentage voortijdige schoolverlaters met meer dan 1% naar beneden is bijgesteld en nu ligt op 2,2%.

Het (voorlopige) aantal uitvallers in regio 39 is 847.

In onze gemeente bedraagt het aantal voortijdige schoolverlaters 8. Hiervan zijn 4 begeleid naar een andere opleiding, 3 naar werk en heeft een leerling zich uitgeschreven.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de uitvalpercentages (aantal VSV-ers afgezet tegen het totaal aantal ingeschreven deelnemers per teldatum 1 oktober) van alle instellingen die in de registratie van het Ministerie zijn opgenomen voor: PO, VO (V)SO, BVE (MBO en VAVO) in regio 39 en het aantal via DUO geregistreerde voortijdige schoolverlaters gedurende het schooljaar.

Schooljaar	Aantallen	%
2009-2010	43.807/ 1.757	4,0
2010-2011	42.688 / 1.611	3,8
2011-2012	42.399 / 1.461	3,5
2012-2013	39.624/ 861	2,2

6. Aanbestedingen

N.v.t.

7. Financiën

Voor de uitvoering Leerplicht en RMC Maastricht en Mergelland wordt gebruik gemaakt van reguliere gemeentelijke middelen (Leerplicht) en geormerkte rijksmiddelen RMC (zie bijlage II).

De uitvoering is ondergebracht in een Gemeenschappelijke Regeling (GR) "Regionale Samenwerking Leerplicht en Regionale Meld en Coördinatie (RMC)".

Uw Raad wordt verzocht om kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2015 en de -jaarrekening 2013.

8. Communicatie

N.v.t.

9. Afwegingen en Advies

Uw raad wordt geadviseerd:

- het jaarverslag Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten/RMC Maastricht en Mergelland 2012-2013 vast te stellen;
- kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2015 en de -jaarrekening 2013.

10. Bijlagen

1. het jaarverslag Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten/RMC Maastricht en Mergelland 2013-2014 (inclusief bijlage Cijfers en getallen);
2. de ontwerpbegroting 2015 en de -jaarrekening 2013 (bijlage).

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

Drs. M.J.A. Eurlings
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 10 maart 2015;

gehoord de raadsadviescommissie Sociaal domein op 20 april 2015;

B e s l u i t :

- het jaarverslag Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten/RMC Maastricht en Mergelland 2013-2014 vast te stellen;
- kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2015 en de -jaarrekening 2013.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 11 mei 2015.

De raad voornoemd,

A.M. Hoeberigs
griffier

Drs. M.J.A. Eurlings
voorzitter

Agenda nr.: 5
Registratie nr.: 150511.01